

YURAK ISHEMIK KASALLIKLARI

Murodova Saodat Dovutovna

Sariosiyo Abu Ali Ibn Sino nomidagi jamoatchilik salomatligi texnikumi

[10.5281/zenodo.10406133](#)

Annotatsiya. Ushbu maqolada ishemik o'zi nima - bu to'satdan paydo bo'lishi uchun xavfli kasallik bo'lib, koronar arteriya kasalligini davolash sternum orqasidagi og'riq hatto dam olishda ham sezilarli bo'lganda boshlanadi.

Kalit so'zlar: ishemik kasalligi, angina pektorisi, bemorlar, noto'g'ri ovqatlanish, koronar arteriyasi, stenokardiya.

ISCHEMIC HEART DISEASES

Abstract. In this article, what is ischemic is a dangerous disease due to its sudden onset, and the treatment of coronary artery disease begins when the pain behind the sternum is noticeable even at rest.

Key words: ischemic disease, angina pectoris, patients, malnutrition, coronary artery, angina pectoris

ИШЕМИЧЕСКИЕ ЗАБОЛЕВАНИЯ СЕРДЦА

Аннотация. В данной статье ишемия является опасным заболеванием из-за внезапного возникновения, лечение ишемической болезни сердца начинается тогда, когда боль за грудиной заметна даже в состоянии покоя.

Ключевые слова: ишемическая болезнь, стенокардия, больные, недостаточность питания, коронарная артерия, стенокардия.

KIRISH.

Markazimizda muvaffaqiyatli davolanayotgan yurak ishemik kasalligi (KKD) yurak tomirlari ishida patologiyalar paydo bo'lishi tufayli yurakka kislorodning etarli darajada ta'minlanmaganligi tufayli yuzaga keladi. U ikki shaklda uchraydi: o'tkir va surunkali.

Ishemiya - bu to'satdan paydo bo'lishi uchun xavfli kasallik. Koronar arteriya kasalligini davolash sternum orqasidagi og'riq hatto dam olishda ham sezilarli bo'lganda boshlanadi va yurak mushaklarining kislorod ochligi juda muhimdir.

IHD sabablari orasida: koronar arteriyalarning aterosklerozi, yog 'va xolesterin plitalari sonining faol ko'payishi tufayli ularning lümeninin torayishi, diabetes mellitus, yuqori xolesterin. O'tkir shakllarda koronar arteriya kasalligini zudlik bilan jarrohlik davolash talab etiladi - yurak xuruji va har qanday yirik arteriyaning to'liq bloklanishi tufayli yurak to'xtashi. Quyidagi xususiyatlarga ega odamlar xavf toifasiga kiradi:

Chekish, spirtli ichimliklarni suiiste'mol qilish.

Ortiqcha vazn.

Qandli diabet.

Ortiqcha xolesterin.

Jismoniy harakatsizlik.

Noto'g'ri ovqatlanish.

Tabletkali kontratseptiv vositalardan uzoq muddat foydalanish (qizlar uchun).

60 yosh va undan katta.

Ishemiyaning aniqlash oson bo'lgan alomatlar mavjud: angina pektorisi, aritmiya, sternum orqasida chap tomonda og'irlik, nafas qisilishi. Bu tashxisni aniqlashtirish uchun jiddiy sababdir.

Klinikamizda bemorlar Moskvada koronar arteriya kasalligini davolash va tashxislashning eng yangi usullarini oladi. Biz tomirlar va arteriyalarni ultratovush tekshiruvidan foydalanamiz.

ASOSIY QISM.

Yurakning ishemik kasalligi — yurak-tomir sistemasining keng tarqalgan kasalligi; miokard ishemiyasi va koronar qon aylanishining buzilishi bilan kechadi. Yurakning ishemik kasalligik.ga, asosan, koronar (toj) tomir arteriyalari aterosklerozi natijasida yurak muskullarida qon aylanishining yetishmay qolishi va shu tufayli yurakning qonga yolchimasligi sabab bo'ladi.

Yurakning ishemik kasalligik.ga stenokardiya (dastlabki, muqim, nomuqim), miokard infarkti, infarktdan keyingi kardioskleroz, aritmik tur va yurak yetishmovchiligi kiradi. Yurakning ishemik kasalligik. muntazam rivojlanib boruvchi og'ir yurak xastaligi hisoblanadi. Yosh ulg'aygan sari kasallik uchrashi ko'payadi.

YU.i.k. klinik jihatdan bir xilda kechmay, dam zo'rayib, dam bosilib turadi. Ko'pincha Yurakning ishemik kasalligik. zimdan kechib, bemor o'zining shunday xavfli kasallikka chalinganini bilmay, shifokorga murojaat qilmay yuradi.

Odatda, Yurakning ishemik kasalligikning dastlabki klinik belgilaridan biri — zo'riqish stenokardiyasi xuruji bo'lib, jismoniy ish bajarilganda ro'y beradi. Keyinchalik kasallik uzoq davom etishi, hatto yillab cho'zilishi mumkin. Ko'pincha zo'riqish stenokardiyasiga birmuncha vaqtdan keyin tinch holatda ham kuzatiladigan tinch holat stenokardiyasi hurujlari qo'shilishi mumkin.

YU.i.k.ning dastlabki bosqichi stenokardiya bo'lsa, miokard infarkti uning eng og'ir shaklidir. Stenokardiya bilan bemor uzoq vaqt yashashi mumkin, ammo dastlabki davrida (birinchi uch kun) 20—30% bemorda miokard infarkti kuzatiladi. Miokard infarktining klinik belgilari, odatda, stenokardiya belgilariga o'xshash bo'lib, faqat og'riq uzoqroq va kuchliroq davom etadi.

Bunda dastlabki soatlardayoq o'lim ro'y berishi yoki keyinchalik ham jiddiy asoratlar kuzatilishi mumkin. Infarktdan keyingi kardioskleroz, yurak aritmiyasi, yurak yetishmovchiligi aslida Yurakning ishemik kasalligik. ning asoratlari bo'lib, yuraktomir sistemasi kasalliklaridan bo'ladigan nogironlik va o'limning asosiy sabablaridir.

Yurakning ishemik kasalligik. ga gumon qilinganda darhol bemorni kasalxonaga yotqizish zarur. Kasallikning klinik belgilari (kasallik tarixi, bemor shikoyatlari, perkussiya, auskultatsiya, umumiy ko'ruv), elektrokardiografiya, yurak muskullariga xos fermentlar va struktura elementlari (kreatinin fosfokinaza izofermentlari, miogloblin va boshqalar) hamda qon tahlili, exokardiografiya va boshqalar tekshiruv natijalariga qarab diagnoz qo'yiladi.

YU.i.k.ni davolash terapevtik va jarrohlik usulida olib boriladi. Yurakning ishemik kasalligik. da parhezga rioya qilish muhim ahamiyatga ega. Ovqatning umumiy miqdori va kaloriyasini cheklab, vazni me'yorida saqlashga harakat qilish, badan tarbiya bilan shug'ullanish, mehnat va dam olishni uyg'unlashtirish, vrach ko'rsatmalariga beqamu ko'st amal qilish lozim.

Chekishni tashlash shart. Yurakning ishemik kasalligik. ning oldini olish uchun gipertoniya kasalligi, qandli diabet va boshqalarni davolash zarur.

XULOSA.

Xulosa qilib aytganda, so'nggi yillarda ushbu sababdan o'limning kamayishi tendentsiyasi kuzatilmoqda. 2015 yildan beri yurak-qon tomir kasalliklaridan o'lim darajasi barcha o'limlarning yarmidan kamini tashkil etdi va kamayishda davom etmoqda.

REFERENCES

1. https://uz.m.wikipedia.org/wiki/Yurak_ishemik_kasalligi
2. <https://daryo.uz/2022/09/30/bilib-qoyish-muhim-bolgan-yurak-ishemik-kasalligining-5-ta-kutilmagan-belgisi>
3. https://dmclinic.uz/yurak_ishemik_kasalligi/